

Asia C-606/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

4.10.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:Administratīvā apgabaltiesa (alueellinen hallintotuomioistuin,
Latvia)**Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:**

2.10.2023

Kantajat:*AS Tallinna Kaubamaja Grupp**AS KIA Auto***Vastaaja:**

Konkurences padome (kilpailuviranomainen, Latvia)

Pääasian kohde

Kumoamiskanne, joka koskee kilpailuviranomaisen päätöstä, jossa todetaan useita kilpailuoikeuden rikkomisia.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyytää SEUT 267 artiklan nojalla SEUT 101 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Onko kilpailuviranomaisen näytettävä SEUT 101 artiklan 1 kohdan perusteella toteen, että olemassa on todellisia ja konkreettisia kilpailua rajoittavia vaikutuksia (*actual/real restrictive effects on competition*), arvioidessaan

kiellettyä sopimusta, jolla otetaan käyttöön auton takuuseen liittyviä rajoituksia, joiden takia autonomistajalla on velvollisuus tai hänen kannattaa teettää autonsa korjaukset ja huollot yksinomaan autonvalmistajan valtuuttamilla edustajilla ja käyttää kyseisen valmistajan alkuperäisiä varaosia määräaikaishuolloissa, jotta auton takuu pysyisi voimassa?

2) Onko ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä mainitun sopimuksen arvioimiseksi SEUT 101 artiklan 1 kohdan perusteella riittävää, että kilpailuviranomainen näyttää toteen ainoastaan sen, että olemassa on mahdollisia kilpailua rajoittavia vaikutuksia (*potential restrictive effects on competition*)?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 101 artiklan 1 kohta.

19.5.2010 annettu komission tiedonanto 2010/C-130/01, ”Vertikaalisia rajoituksia koskevat suuntaviivat” (jäljempänä vertikaalisia rajoituksia koskevat suuntaviivat); 96, 97, 110 ja 111 kohta.

28.5.2010 annettu komission tiedonanto 2010/C-138/05, ”Täydentävät suuntaviivat moottoriajoneuvojen myyntiä ja korjaamista sekä varaosien jakelua koskevien sopimusten vertikaalisista rajoituksista”; 1, 2, 60 ja 69 kohta.

Oikeuskäytäntö

Unionin tuomioistuimen tuomiot:

Tuomio 15.12.1994, DLG, C-250/92, EU:C:1994:413, 31 kohta.

Tuomio 28.5.1998, Deere v. komissio, C-7/95 P, EU:C:1998:256, 76 ja 77 kohta.

Tuomio 23.11.2006, Asnef-Equifax ja Administración del Estado, C-238/05, EU:C:2006:734, 49 ja 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

Tuomio 20.11.2008, Beef Industry Development Society ja Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, 17 kohta.

Tuomio 14.3.2013, Allianz Hungária Biztosító ym., C-32/11, EU:C:2013:160, 34 ja 36–38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

Tuomio 11.9.2014, MasterCard ym. v. komissio, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 161, 165 ja 166 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

Tuomio 26.11.2015, Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, 29 ja 30 kohta.

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 10.11.2021, Google ja Alphabet v. komissio (Google Shopping), T-612/17, EU:T:2021:763, 378 ja 443 kohta.

Julkisasiamies Bobekin ratkaisuehdotus 5.9.2019, Budapest Bank ym., C-228/18, EU:C:2019:678, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

Julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus 22.1.2020, Generics (UK) ym., C-307/18, EU:C:2020:28, 184 ja 198 kohta.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Kilpailulaki (Konkurences likums): 11 §:n 1 momentin 7 kohta.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Virolainen yhtiö AS KIA Auto on ainoa KIA-merkkisten autojen hyväksytyt maahantuojat Latviassa. AS KIA Auto valitsee ja hyväksyy valtuutetut edustajat, jotka myyvät KIA-autoja ja huolehtivat valmistajan tai maahantuojan takuuseen kuuluvista korjauksista.
- 2 Konkurences padome (jäljempänä kilpailuviranomainen) aloitti menettelyn arvioidakseen, oliko kyseessä rikkomisen, erään ajoneuvon omistajan ilmoitettua, että häneltä oli evätty mahdollisuus takuun kattamaan korjaukseen sen jälkeen, kun hän oli huollattanut autonsa riippumattomalla korjaamolla.
- 3 KIA-merkkisten autojen jakeluverkoston jäsenet Latviassa eli AS KIA Auto maahantuojana sekä valtuutetut edustajat (KIA-autojen jälleenmyyjät ja valtuutetut korjaamot) ilmoittavat asiakkaille tarkoitetussa huolto- ja korjausta koskevassa esitteessä takuehdot, joiden mukaan takuu pysyy voimassa, jos ajoneuvon huollot ja korjaukset tehdään yksinomaan valtuutetuissa korjaamoissa ja vain KIA:n alkuperäisiä varaosia käyttäen; lisäksi jokaista huolto- ja korjausta koskevat tiedot on vahvistettava valtuutetun korjaamon edustajan allekirjoituksella. Esitteessä ilmoitetaan myös, ettei riippumattomien korjaamoiden asentamia varaosia vaihdeta maksutta.
- 4 Kilpailuviranomainen totesi 7.8.2014 tekemässään päätöksessä (jäljempänä riidanalainen päätös), että AS KIA Auto rikkoo menettelyllään kilpailulain 11 §:n 1 momentin 7 kohdassa säädettyä kieltoa, ja se määräsi tälle useita lainmukaisia velvoitteita ja sakkoja.
- 5 Kilpailuviranomainen totesi riidanalaisessa päätöksessään, että AS KIA Auto maahantuojana sekä valtuutetut edustajat (KIA-merkkisten autojen jälleenmyyjät ja valtuutetut korjaamot) olivat sopineet yhdessä ainakin 1.1.2004 lähtien eli yli kymmenen vuoden ajan takuehdoista, joiden mukaan auton omistajalla on velvollisuus tai hänen kannattaa teettää takuuajana kaikki KIA-valmistajan määrittämät määräaikaishuollot sekä kaikki takuun ulkopuolelle jäävät korjaukset KIA:n valtuuttamalla edustajilla (korjaamoilla) sekä käyttää KIA:n alkuperäisiä varaosia takuuajana suoritettavissa määräaikaishuolloissa, jotta ajoneuvon takuu pysyy voimassa.

- 6 Riidanalaisessa päätöksessä katsottiin, että nämä rajoitukset estävät itsenäisten korjaamoiden pääsyn takuuajana takuun ulkopuolelle jäävien huolto- ja korjauspalveluiden markkinoille Latviassa sekä riippumattomien varaosien valmistajien pääsyn varaosien jakelumarkkinoille Latviassa ja että ne rajoittavat siten kilpailua KIA:n alkuperäisten varaosien jakelijoiden ja vastaavien muiden varaosien jakelijoiden välillä. Kilpailuviranomaisen näkemyksen mukaan kilpailun poistaminen tai haittaaminen riippumattomien korjaamoiden osalta aiheuttaa vahinkoa myös kuluttajille, sillä kuluttajilla on vähemmän valinnanvaraa eri korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoajien välillä, mikä vähentää näihin palveluihin kohdistuvaa hintapainetta tai poistaa sen kokonaan. Autonvalmistajien myymien ja jälleenmyymien alkuperäisten varaosien ja muiden vastaavien varaosien välillä on usein merkittäviä hinnaneroja. Kuluttaja hyötyy huomattavasti, jos kilpailijoiden valmistamien, laadultaan samanlaisten vastaavien varaosien käyttöä takuuajana ei rajoiteta.
- 7 Kilpailuviranomainen totesi riidanalaisessa päätöksessään, että KIA-verkoston sisällä on vertikaalinen sopimus, joka koskee takuehtoja: 1) auton takuun voimassa pysyminen edellyttää, että autonomistaja teettää takuuajana kaikki KIA-valmistajan määrittämät auton määräaikaishuollot yksinomaan valtuutetuilla KIA-edustajilla, mikä estää kilpailun korjaus- ja huoltopalveluiden markkinoilla; ja 2) takuuajana tehdyissä korjauksissa ja huolloissa on käytettävä yksinomaan KIA-valmistajan alkuperäisiä varaosia, mikä estää kilpailun varaosien jakelumarkkinoilla.
- 8 Kilpailuviranomainen katsoi, että riidanalainen sopimus on vaikutuksiltaan kilpailua rajoittava, mutta totesi samalla, ettei kiellettyä sopimusta koskeva näyttökynnys edellytä näyttöä tosiasiallisesti toteutuneista vaikutuksista. Kilpailuun kohdistuvat kielteiset vaikutukset johtuvat rajoittavien ehtojen luonteesta. Kilpailuviranomaisen mukaan autonomistajat toivovat tietenkin takuun pysyvän voimassa erityisesti auton kaltaisen tuotteen kohdalla, sillä auton korjaamisesta voi aiheutua omistajalle huomattavia kustannuksia. Kilpailuviranomainen katsoi näin ollen, että omistaja noudattaa nyt käsiteltävässä asiassa todettujen rajoittavien ehtojen kaltaisia ehtoja ja päättää siten olla teettämättä huoltoja ja takuun ulkopuolisia korjauksia riippumattomilla korjaamoilla eikä salli muiden kuin alkuperäisten varaosien käyttöä korjaustöissä. Riippumattomat korjaamot ja muiden kuin alkuperäisten varaosien jakelijat suljetaan siten pois markkinoilta. Kilpailuviranomainen katsoi tämän perusteella, ettei (kyseisen menettelyn) todellisia vaikutuksia ole tarpeen näyttää toteen käsiteltävässä asiassa.
- 9 AS KIA Auto ja AS Tallinna Kaubamaja Grupp eivät hyväksyneet riidanalaista päätöstä, joten ne nostivat sitä koskevan kanteen, jonka Administratīvs apgabaltiesa (alueellinen hallintotuomioistuim, Latvia) kuitenkin hylkäsi 10.3.2017 antamallaan tuomiolla.
- 10 Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (ylin tuomioistuim, hallintoasioiden osasto, Latvia; jäljempänä Senāts) kumosi 22.12.2021

antamallaan tuomiolla (jäljempänä Senätsin tuomio) Administratīvā apgabaltiesan 10.3.2017 antaman tuomion ja totesi, että koska kilpailuviranomaisen on näytettävä toteen, että kilpailuoikeutta on rikottu, yksin kilpailuviranomainen voi valita keinon rikkomisen toteen näyttämiseksi. Senäts katsoi siten, että kilpailuviranomainen voi käyttää harkintavaltaa sopimuksen luonnehtimisen suhteen: jollei ole riittävän vankkaa näyttöä siitä, että sopimus rajoittaa kilpailua tarkoituksensa perusteella, kyseisen viranomaisen on luonnollisesti keskityttävä tarkastelemaan sopimuksen kilpailua rajoittavia vaikutuksia tekemättä alustavaa arviota sopimuksen tarkoituksen perusteella.

- 11 Senäts totesi, että nyt käsiteltävässä asiassa on ratkaistava, ovatko riidanalaisessa päätöksessä esitetyt perustelut riittäviä osoittamaan, että kyseessä on vaikutustensa perusteella kielletty sopimus. Senäts tutki, oliko Administratīvā apgabaltiesa käyttänyt tässä yhteydessä lainsäädäntöön ja oikeuskäytäntöön perustuvia merkityksellisiä arviointiperusteita.
- 12 Senäts katsoi, että selvittäessään, onko riidanalaisessa päätöksessä ollut perusteltua todeta, että kyseinen sopimus on vaikutustensa perusteella kielletty sopimus, Administratīvā apgabaltiesa on käyttänyt arviointiperusteita, jotka on otettava huomioon siinä tapauksessa, että kielto perustuu vaikutuksiin, ja jotka ovat virheellisiä (tai jotka on ymmärretty väärin). Tämän perusteella Senäts katsoi, ettei Administratīvā apgabaltiesa ole pystynyt arvioimaan asianmukaisesti, ovatko päätöksen perustelut riittävät.

Pääasian asianosaisten keskeiset lausumat

- 13 Senätsin tuomion antamisen jälkeen kilpailuviranomainen on todennut Administratīvā apgabaltiesassa, että nyt käsiteltävässä asiassa on epävarmaa, miten vaikutukseen perustuva kilpailunrajoitus olisi rajattava ja miten kilpailulain 11 §:n 1 momenttia olisi tulkittava tapauksissa, joissa kiellettyjä sopimuksia on arvioitava vaikutusten perusteella. Tarkoitukseen ja vaikutukseen perustuvan kilpailunrajoituksen käsitteen yksiselitteinen ymmärtäminen on kilpailuviranomaisen mukaan olennaista kilpailuoikeuden asianmukaisen soveltamisen kannalta riippumatta siitä, sovelletaanko kilpailulain 11 §:ää vai 13 §:ää (määrävän markkina-aseman väärinkäytön kielto). Kilpailuviranomaisen mukaan Senätsin tuomiossa esitetyt päätelmät eroavat olennaisesti Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä esitetyistä päätelmistä, joten vaikutukseen perustuvan kilpailunrajoituksen sisältö ja kyseiseen käsitteeseen liittyvä näyttökynnys eivät ole ilmeisiä. Tämän vuoksi kilpailuviranomainen pitää välttämättömänä pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua, jotta jatkossa voidaan varmistaa ratkaisukäytännön lainmukaisuus ja yhdenmukaisuus (sekä yhteensopivuus Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön kanssa).
- 14 Kilpailuviranomainen viittaa myös toiseen asiaan eli asiaan Maxima, jossa Senäts oli antanut 29.12.2015 tuomion, jossa Senäts oli tulkinnut kilpailunrajoitusten tarkoitusta suppeasti ja ottanut lisäksi kantaa todellisten vaikutusten toteen

näyttämisen tarpeeseen. Senäts oli yhtynyt asiassa Maxima Euroopan unionin tuomioistuimen näkemykseen, jonka mukaan kantajan on perusteetonta väittää, että sopimuksen vaikutuksia arvioitaessa olisi arvioitava ainoastaan tosiasiallisesti toteutunutta kilpailunrajoitusta. Kilpailuviranomaisen mukaan Senätsilla ei ollut myöskään syytä poiketa kilpailulain 11 §:n 1 momentin soveltamisesta, koska kyseisen pykälän 1 momentin yleisenä tavoitteena on torjua kilpailua rajoittavia sopimuksia niiden todellisista vaikutuksista riippumatta. Vaikutusten – myös mahdollisten vaikutusten – arvioinnin avulla voidaan päästä tällaisessa tapauksessa selville sopimuksen luonteesta (riippumatta siitä, onko sopimus tarkoituksensa vai vaikutustensa perusteella kilpailua rajoittava), mutta sillä ei ole tarkoitus arvioida kilpailulle aiheutunutta haittaa.

- 15 Kilpailuviranomainen viittaa vaikutusten arviointia koskeviin päätelmiin ja erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-612/17 antamaan tuomioon Google Shopping, joskin huomioon on otettava, että kyseinen asia koski SEUT 102 artiklan rikkomista. Kyseisessä tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei Euroopan komissiolla ole välitöntä velvollisuutta luoda järjestelmällisesti vastauksena menettelyn kohteena olevan yrityksen esittämään tosiseikkojen vastaiseen analyysiin kyseisessä tuomiossa tarkoitettua tosiseikkojen vastaista hahmotelmaa. Tämä velvoittaisi sen toisaalta osoittamaan, että kyseisellä toiminnalla oli todellisia vaikutuksia, mitä ei edellytetä määräävän markkina-aseman väärinkäytön yhteydessä, sillä sen osalta riittää, että osoitetaan mahdollisten vaikutusten olemassaolo. Kyseisessä tuomiossa todetaan niin ikään, ettei komissiolla ollut velvollisuutta osoittaa, että kilpailun poistamisen tai rajoittamisen mahdolliset seuraukset, kuten innovaatioiden väheneminen taikka hintojen korotukset, joihin ei ole olemassa muuta syytä kuin kilpailun puuttuminen, olisivat tosiasiallisesti toteutuneet.
- 16 Kilpailuviranomainen katsoo, että samanlaista lähestymistapaa on noudatettava myös sovellettaessa ja tulkittaessa SEUT 101 artiklaa ja siten kilpailulain 11 §:ää, koska sen näkemyksen mukaan edellä mainituissa päätelmissä todetaan yleisesti, että arvioitaessa sopimuksen vaikutuksia kilpailuun sen vaikutusten perusteella ei sopimuksen ja kaikkien merkityksellisten olosuhteiden arviointia voida eikä sitä myöskään pidä tyypistää konkreettisessa yksittäistapauksessa pelkäksi kilpailuun kohdistuvien yksittäisten ja mitattavissa olevien kielteisten vaikutusten määrittämiseksi, eikä tällainen lähestymistapa poista tosiasiallisesti kilpailuviranomaisen mahdollisuutta estää sellaiset kilpailunrajoitukset, joista *ei ole vielä* aiheutunut aineellisesti määritettävissä olevia kielteisiä vaikutuksia.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyyntöön perusteluista

- 17 Senäts viittasi edellä mainitussa 22.12.2021 antamassaan tuomiossa seuraavaan oikeuskäytäntöön.
- 18 Tulkittessaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa ja SEUT 101 artiklan 1 kohtaa ja selventäessään tarkoituksen tai vaikutuksen

käsitteiden luonnetta unionin tuomioistuin on myös erottanut toisistaan nämä kaksi käsitettä sekä kussakin tapauksessa tutkittaviksi tulevat olosuhteet.

- 19 Unionin tuomioistuin on todennut, että erottelu ”tarkoitukseen perustuvan rikkomisen” ja ”vaikutuksiin perustuvan rikkomisen” välillä liittyy siihen, että tiettyjen yritysten välisten yhteistoimintamuotojen voidaan jo luonteensa puolesta katsoa haittaavan kilpailun normaalia toimintaa (asiassa C-209/07 annetun tuomion 17 kohta). Jos siis sopimuksen tarkoitus todetaan kilpailunvastaiseksi, sopimuksen vaikutuksia kilpailuun ei ole tarpeen tutkia. Jos sopimuksen sisällön tarkastelusta ei kuitenkaan ilmene riittävää vahingollisuutta kilpailulle, on tutkittava sen vaikutuksia, ja jotta kielto koskisi sopimusta, on edellytettävä niiden eri seikkojen olemassaoloa, jotka osoittavat, että kilpailu on tosiasiallisesti estynyt, rajoittunut tai vääristynyt tuntuvasti (asiassa C-32/11 annetun tuomion 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 20 Tarkoitukseen perustuvan rajoituksen olemassaolon määrittämisen osalta unionin tuomioistuin on todennut seuraavaa: sen arvioimiseksi, merkitseekö sopimus ”tarkoitukseen perustuvaa” kilpailurajoitusta, on tarkasteltava sen lausekkeiden sisältöä, sen tavoitteita sekä sen taloudellista ja oikeudellista asiayhteyttä. Kyseistä asiayhteyttä arvioitaessa on myös otettava huomioon sopimuksen kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen luonne sekä kyseisten markkinoiden toimintaan ja rakenteeseen liittyvät tosiasialliset olosuhteet. Vaikka aikomuksia ei olekaan tarpeen ottaa huomioon, mikään ei estä ottamasta niitä huomioon. Toisaalta siihen, että sopimuksen tarkoitus on kilpailunvastainen, riittää se, että sopimus on omiaan vaikuttamaan kielteisesti kilpailuun, eli sen on toisin sanoen oltava konkreettisesti omiaan estämään kilpailu sisämarkkinoilla tai rajoittamaan tai vääristämään sitä. Sillä, aiheutuuko tällainen vaikutus todellisuudessa ja missä määrin niin on, voi olla merkitystä ainoastaan laskettaessa mahdollisten sakkojen suuruutta ja arvioitaessa vahingonkorvausvaatimusta (asiassa C-32/11 annetun tuomion 36–38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 21 Vaikutukseen perustuvan rajoituksen olemassaolon määrittämisen osalta unionin tuomioistuin on todennut seuraavaa: arvioitaessa, onko jotakin sopimusta pidettävä kiellettynä sen kilpailua vääristävien vaikutusten vuoksi, on tutkittava, millaisiksi todelliset kilpailuolosuhteet muodostuisivat ilman riidanalaista sopimusta. Sopimuksen yhteensoveltuvuutta kilpailusääntöjen kanssa ei voida arvioida abstraktisti. Sopimusten tai menettelytapojen vaikutusten arvioimiseksi on näet otettava huomioon se konkreettinen kehys, johon ne kuuluvat, ja erityisesti se taloudellinen ja oikeudellinen kehys, jossa kyseessä olevat yritykset toimivat, vaikutuksen kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen luonne sekä kyseessä olevien markkinoiden toiminnan tosiasialliset edellytykset ja markkinoiden rakenne. Tästä seuraa, että teorian siitä tilanteesta, joka toteutuisi ilman kyseisiä yhteistoimintakeinoja, on oltava realistinen. Tämän vuoksi voidaan tarvittaessa ottaa huomioon markkinoilla mahdollisesti toteutuva kehityskulku näiden keinojen puuttuessa (asiassa C-250/92 annetun tuomion 31 kohta ja asiassa C-382/12 P annetun tuomion 161, 165 ja 166 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuin on todennut myös, että EY 81 artiklan 1 kohdassa ei

- rajoiteta tällaista arviointia koskemaan ainoastaan kyseessä olevan sopimuksen tai menettelytavan toteutuneita vaikutuksia, vaan siinä on yhtä lailla otettava huomioon niiden mahdolliset vaikutukset kilpailuun yhteismarkkinoilla, mutta sopimus ei kuulu EY 81 artiklan kiellon soveltamisalaan, jos se vaikuttaa markkinoihin vain vähäisesti (asiassa C-238/05 annetun tuomion 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 22 Senāts päätteli tästä oikeuskäytännöstä, että jos kilpailuviranomainen tulee siihen tulokseen, ettei se voi todeta tarkoitukseen perustuvaa kilpailunrajoitusta, sen on tutkittava, onko sopimuksesta aiheutunut kilpailua rajoittavia vaikutuksia. Tämä edellyttää puolestaan, että *kyseessä olevan viranomaisen on hankittava joukko todisteita, jotka osoittavat, että kilpailua on tosiasiallisesti rajoitettu. Viranomaisen on nimittäin tutkittava, onko sopimuksella ollut todellisuudessa kilpailua rajoittavia vaikutuksia*, mitä sen ei tarvitsisi tehdä silloin, kun todetaan tarkoitukseen perustuva kilpailunrajoitus. Tämän tutkiakseen viranomaisen on tarkasteltava kilpailuolosuhteita siinä todellisessa asiayhteydessä, jossa ne ilmenevät ilman riidanalaisen sopimuksen vaikutusta, olennaisin osin markkina-analyysin tekemällä. Tämä arviointi ei saa olla teoreettinen eikä abstrakti, vaan sen on perustuttava konkreettisille markkinoille ja kilpailulle ominaisiin olosuhteisiin, sillä muussa tapauksessa sen voitaisiin katsoa perustuvan oletuksiin.
- 23 Senāts totesi, ettei kilpailuviranomainen ole selittänyt, mitä se tarkoittaa käyttämällään käsitteellä ”mahdolliset vaikutukset” tai miten näiden vaikutusten arvioinnista kerrotaan päätöksessä. Senātsin mukaan on joka tapauksessa niin, ettei kyseistä käsitettä pidä liittää arviointiin, joka tehdään tutkittaessa, onko sopimuksen tarkoituksena kilpailun rajoittaminen, sillä muussa tapauksessa tarkoitusta ja vaikutuksia koskevien näyttökynnysten välinen raja hämärtyisi, mitä ei saa tapahtua.
- 24 Senāts kiinnitti huomiota myös siihen, että mahdollisten vaikutusten käsite liittyy unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä potentiaalisen kilpailun käsitteeseen ja että siihen sovelletaan samaa näyttökynnystä kuin todellisiin vaikutuksiin.
- 25 Senāts totesi, että vertikaalisia rajoituksia koskevista suuntaviivoista ilmenee myös, että Euroopan komissio tarkistaa sopimuksen todelliset ja mahdolliset vaikutukset samaa näyttökynnystä soveltaen.
- 26 Administratīvā apgabaltiesa on samaa mieltä kilpailuviranomaisen kanssa siitä, että koska olennaisilta osin samanlainen oikeudellinen kehys on olemassa ja kun huomioon otetaan lainsäätäjän pyrkimys yhdenmukaistaa Latvian ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännökset ja määräykset, kilpailulain 11 §:n 1 momentin soveltaminen ei saa poiketa SEUT 101 artiklan 1 kohdan soveltamisesta. Kilpailulain 11 §:n 1 momenttia sovellettaessa on otettava huomioon ne seikat, jotka unionin tuomioistuin on esittänyt SEUT 101 artiklan 1 kohdan soveltamisesta.

- 27 Kantajat ovat ilmoittaneet Administratīvā apgabaltiesassa olevansa sitä mieltä, että unionin tuomioistuimelta on pyydettävä ennakkoratkaisua.
- 28 Koska asianosaiset ovat esittäneet nyt käsiteltävässä asiassa perusteltuja huomautuksia sellaisen unionin oikeuteen kuuluvan oikeussäännön tulkinnasta, joka ei ole niin ilmeinen, ettei siitä olisi minkäänlaista perusteltua epäilystä, Administratīvā apgabaltiesa katsoo, että unionin tuomioistuimelle on esitettävä SEUT 101 artiklan 1 kohdan tulkintaa koskevia kysymyksiä.

TYÖASIAKIRJA